

CODE : SO5

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

एकूण प्रश्न : १००

एकूण गुण : १००

वेळ : १ (एक) तास

सूचना

- (१) सदर प्रश्नपुस्तिकेत १०० अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (२) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनात न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (३) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (४) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला ४ पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना १, २, ३ आणि ४ असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (६) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (७) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवारांसाठी परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-८२" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

SO5

2

A

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. युनेस्कोच्या जागतिक वारसा यादीत समाविष्ट करण्यात आलेले भारताचे सातवे स्थळ कोणते ?

- (1) रानी की वाव (2) हिमालयीन नॅशनल पार्क
(3) सुंदरबन (4) पश्चिमी घाट

Which is the seventh place of India included in the 'UNESCO World Heritage' list ?

- (1) Rani Ki Vav (2) Himalayan National Park
(3) Sundarban (4) Western Ghats

2. कोणत्या आजाराचा विषाणू माणसामध्ये वन्य प्राण्यांच्या माध्यमातून प्रवेश करतो ?

- (1) ईबोला (2) एच 1 एन 1 (3) एलोफिवर (4) कॉलरा

Which virus disease is transmitted to humans from wild animals ?

- (1) Ebola (2) H1 N1 (3) Yellow fever (4) Cholera

3. कोणता जिल्हा एकेकाळी 'सारसनगरी' म्हणून ओळखला जात होता ?

- (1) अकोला (2) अमरावती (3) औरंगाबाद (4) गोंदिया

Which district was formerly known as 'Saras nagri' ?

- (1) Akola (2) Amravati (3) Aurangabad (4) Gondia

4. _____ नगर परिषदांचे रूपांतर महानगरपालिकेमध्ये करण्यात आले.

- (a) लातूर (b) चंद्रपुर (c) हिंगोली (d) परभणी

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)
(3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (b), (c), (d)

_____ nagar parishads have been transformed into Mahanagarpalika.

- (a) Latur (b) Chandrapur (c) Hingoli (d) Parbhani

Answer options :

- (1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)
(3) Only (a), (c), (d) (4) Only (b), (c), (d)

5. भारतातील पहिली गुप्तवार्ता प्रबोधिनी _____ येथे स्थापन करण्यात आली.

- (1) नागपुर (2) लातूर (3) पुणे (4) औरंगाबाद

The first Intelligence Academy of India is established at _____.

- (1) Nagpur (2) Latur (3) Pune (4) Aurangabad

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

6. गोपीनाथ मुंडे यांनी कोणती पदे भूषविली ?

- (a) उपमुख्यमंत्री
- (b) केंद्रीय कॅबिनेट मंत्री
- (c) लोक लेखा समितीचे अध्यक्ष
- (d) अंदाज समितीचे अध्यक्ष

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a), (b), (d) (2) फक्त (b), (c), (d)
- (3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (a), (b), (c)

Gopinath Munde held which of the positions ?

- (a) Deputy Chief Minister
- (b) Central Cabinet Minister
- (c) Chairman of Public Accounts Committee
- (d) Chairman of Estimates Committee

Answer options :

- (1) Only (a), (b), (d) (2) Only (b), (c), (d)
- (3) Only (a), (c), (d) (4) Only (a), (b), (c)

7. कोणती बहुपक्षीय विकास बँक ब्रिक्स (BRICS) च्या जुलै 2014 च्या शिखर परिषदेत निर्माण करण्यात आली ?

- (1) नॅशनल डेव्हलपमेंट बँक (2) न्यू डेव्हलपमेंट बँक
- (3) आशियन डेव्हलपमेंट बँक (4) ब्रिक्स डेव्हलपमेंट बँक

Which multilateral development bank was set up during BRICS summit in July 2014 ?

- (1) National Development Bank (2) New Development Bank
- (3) Asia Development Bank (4) Brics Development Bank

8. प्रमंडळ कायद्यातील दुरुस्तीनुसार किती टक्के पैसा सरासरी निव्वळ नफ्यातून सामाजिक जबाबदारीकरिता खर्च करणे बंधनकारक आहे ?

- (1) 5% (2) 6% (3) 2.5% (4) 2%

According to the amendment to the Companies Act, what percentage of average net profit is to be spent by the companies towards Corporate Social Responsibility (CSR) ?

- (1) 5% (2) 6% (3) 2.5% (4) 2%

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

9. रंगराजन समितीच्या अहवालानुसार भारताच्या कोणत्या राज्यात सर्वात जास्त गरीब लोक आहेत ?

- (1) उत्तरप्रदेश (2) बिहार (3) मध्यप्रदेश (4) पश्चिम बंगाल

According to the report of the Rangrajan Committee, which state of India has the most number of poor people ?

- (1) Uttar Pradesh (2) Bihar (3) Madhya Pradesh (4) West Bengal

10. योग्य क्रम लावा - (भारताचे उपराष्ट्रपती) :

- (a) मोहम्मद हमिद अन्सारी (b) कृष्ण कांत
(c) भैरोसिंह शेखावत (d) के. आर. नारायणन

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (c), (d), (b), (a) (2) (d), (c), (b), (a) (3) (d), (b), (c), (a) (4) (d), (b), (a), (c)

Arrange in an appropriate order - (Vice Presidents of India) :

- (a) Mohammad Hamid Ansari (b) Krishan Kant
(c) Bhairon Singh Shekhawat (d) K.R. Narayanan

Answer options :

- (1) (c), (d), (b), (a) (2) (d), (c), (b), (a) (3) (d), (b), (c), (a) (4) (d), (b), (a), (c)

11. कोणता पर्याय पुढे दिलेल्या चिन्ह गटाचे आरशातील परावर्तन आहे ?

S97B96pN45

पर्यायी उत्तरे :

- (1) 24N1q09B7e2 (2) 24N1q09B7e2 (3) 24Nq69B7e2 (4) 20ΔB9e9b142

Which of the options is a mirror reflection of the following group of symbols :

S97B96pN45

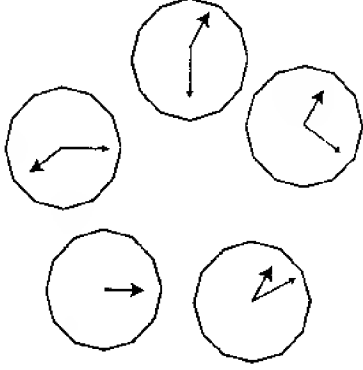
Answer options :

- (1) 24N1q09B7e2 (2) 24N1q09B7e2 (3) 24Nq69B7e2 (4) 20ΔB9e9b142

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

12. घड्याळ तबकडीच्या अनुपस्थित काट्याने कोणता अंक निर्देशित केला पाहिजे ?

पर्यायी उत्तरे :

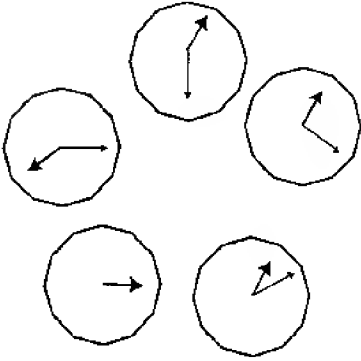
(1) 6

(2) 8

(3) 10

(4) 5

What number should the missing hand point in the clock ?

Answer options :

(1) 6

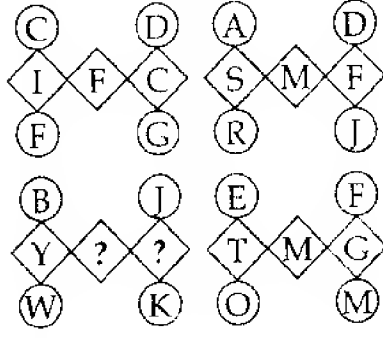
(2) 8

(3) 10

(4) 5

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

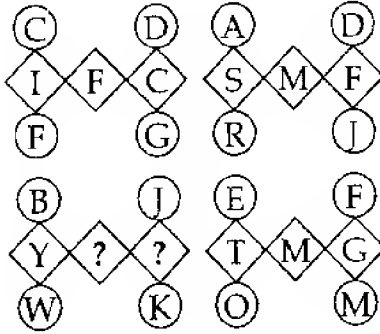
13. वर्णाक्षरांची रचना अभ्यासून प्रश्नचिन्हांच्या ऐवजी डावीकडून उजवीकडे उचित पर्याय निवडा.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) W A (2) F A (3) X A (4) A W

Study the pattern of alphabets and select the appropriate option to replace the question marks from left to right :

Answer options :

- (1) W A (2) F A (3) X A (4) A W

14. विधाने वाचून खालील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा :

विधान (1) : रेगुर मृदा ही मुख्यत्वे नद्यांच्या खोऱ्यात, पठारी प्रदेशात सापडते.

विधान (2) : जास्त पावसाच्या प्रदेशात तांबडी व जांभी मृदा तर किनारी प्रदेशात करड्या रंगाची मृदा आढळते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान (1) बरोबर (2) विधान (2) बरोबर
(3) दोन्ही विधाने बरोबर (4) दोन्ही विधाने चूक

Read the statements carefully and choose the correct option from the following :

Statement (1) : Regur soil is mainly found in river basin and on plateau region.

Statement (2) : Red and Laterite soil is found in heavy rainfall region where as Grey soil is found in coastal areas.

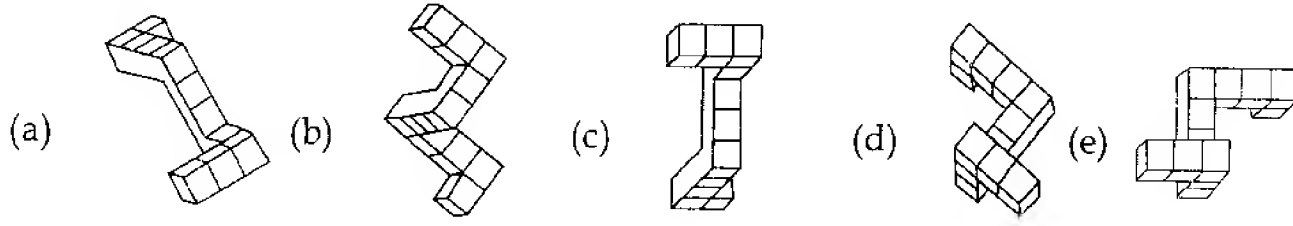
Answer options :

- (1) Statement (1) is true (2) Statement (2) is true
(3) Both statements are true (4) Both statements are false

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

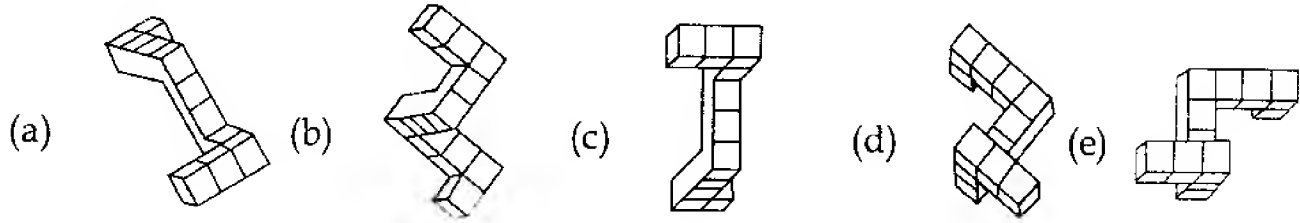
15. कोणती घटक जोडी समान आहे ?

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (c) (2) (b), (e) (3) (a), (d) (4) (c), (e)

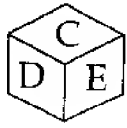
Which two of the following figures are identical ?

Answer options :

- (1) (a), (c) (2) (b), (e) (3) (a), (d) (4) (c), (e)

16. घनाच्या (i), (ii), (iii), (iv) या चार विभिन्न स्थिती पुढे दिल्या आहेत. F हे वर्णाक्षर दाखवणाऱ्या पृष्ठाच्या संमुख पृष्ठावर असणारे वर्णाक्षर शोधा.

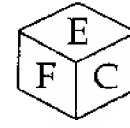
(i)

(ii)

(iii)

(iv)

पर्यायी उत्तरे :

- (1) D (2) A (3) E (4) B

Four different positions, (i), (ii), (iii) and (iv) of cube are given below. Find the alphabet on the face opposite to the face that shows alphabet F.

(i)

(ii)

(iii)

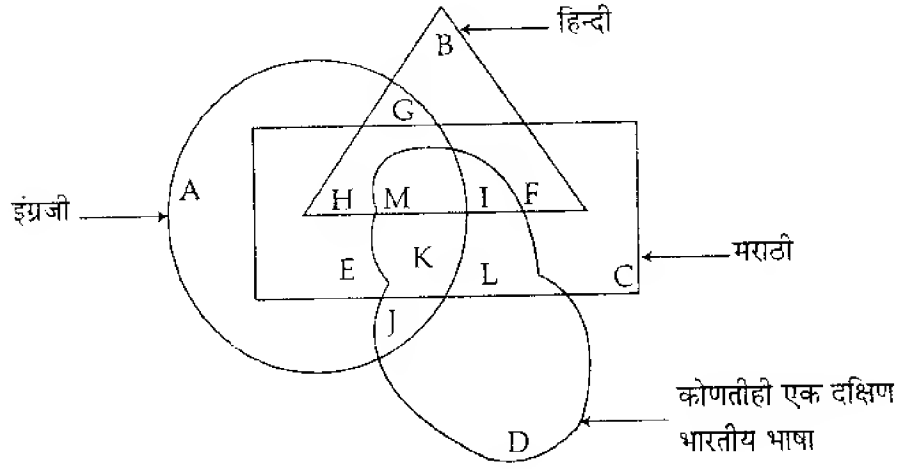
(iv)

Answer options :

- (1) D (2) A (3) E (4) B

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

17. पुढे दिलेले एका वर्गातील विद्यार्थ्यांच्या भाषा बोलण्याच्या अस्खलिततेचे वेन निर्देशन अभ्यासा. किती विद्यार्थी कोणत्याही फक्त तीन भाषा अस्खलितपणे बोलू शकतात? (वर्णाक्षरे विभिन्न संख्या निर्देशित करतात)

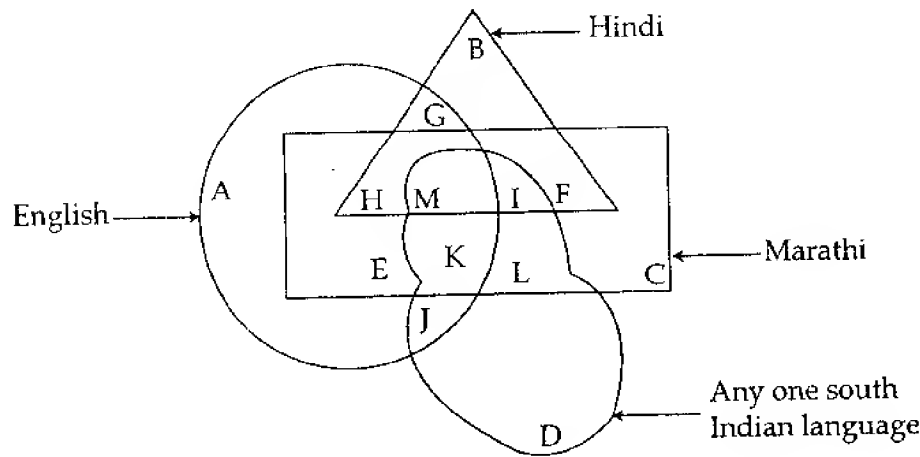

पर्यायी उत्तरे :

- (1) $K + I + H + M$ (2) $K + I + H$
 (3) $K + I + J + L$ (4) उत्तर शोधण्यासाठी माहिती पुरेशी नाही

Study the following Venn representation in language speaking fluency of the students of a class.

How many of them can speak only any of the three languages? (Alphabets represent different numbers)

Answer options :

- (1) $K + I + H + M$ (2) $K + I + H$
 (3) $K + I + J + L$ (4) Data is not sufficient to find answerâ

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

18. पुढील माहिती अभ्यासून प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

- (a) $A \rightarrow B$ म्हणजे A ही B च्या डावीकडे 1 मीटरवर आहे.
- (b) $B \leftarrow C$ म्हणजे B ही C च्या दक्षिणेला 1 मीटरवर आहे.
- (c) $C \downarrow D$ म्हणजे C ही D च्या उजवीकडे 1 मीटरवर आहे.
- (d) $D \uparrow E$ म्हणजे D ही E च्या उत्तरेला 1 मीटरवर आहे.
- (e) वरील सर्व स्थितीत डावीकडून पहिल्या व्यक्तीचे तोंड उत्तरेला आहे.

वरील अर्थ पुढील अभिव्यक्तीसाठी $M \rightarrow N \leftarrow T$ वापरून M च्या संदर्भात T कोणत्या दिशेला आहे हे शोधा ?

पर्यायी उत्तरे :

- (1) वायव्य
- (2) नैर्ऋत्य
- (3) ईशान्य
- (4) आग्नेय

Study the following information and answer the question given below :

- (a) $A \rightarrow B$ means A is 1 mt to the left of B.
- (b) $B \leftarrow C$ means B is 1 mt to the south of C.
- (c) $C \downarrow D$ means C is 1 mt to the right of D.
- (d) $D \uparrow E$ means D is 1 mt to the North of E.
- (e) In all the above situations first person from the left is facing North

using the above meaning for the expression $M \rightarrow N \leftarrow T$; find in which direction T is with respect to M ?

Answer options :

- (1) North West
- (2) South West
- (3) North East
- (4) South East

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

19. पुढे दिलेली तीन विधाने निरर्थक वाटत आहेत. तुम्ही ती विधाने सत्य म्हणून विचारात घ्या व त्यानंतर त्याआधारे काढलेल्या (1), (2), (3) व (4) निष्कर्षांचा अभ्यास करा. या निष्कर्षांपैकी कोणता/ते विधानांच्या संदर्भात तर्कसंगत आहेत ?

विधाने : सर्व हँगर्स दैनंदिन्या आहेत.

काही दैनंदिन्या जंक्शने आहेत.

काही जंक्शने तापमापी आहेत.

- निष्कर्ष : (1) काही जंक्शने हँगर्स आहेत.
 (2) काही जंक्शने दैनंदिन्या आहेत.
 (3) काही हँगर्स जंक्शने आहेत.
 (4) काही हँगर्स तापमापी आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) चारपैकी एकही नाही (2) फक्त (1) किंवा (2) (3) फक्त (3) (4) फक्त (4)

Three statements given below appear to be meaningless. You have to consider these to be true and study the four conclusions (1), (2), (3) and (4) drawn on the basis of these statements. Then decide which of these conclusion/s logically follow these statements ?

Statements : All hangers are diaries.

Some diaries are junctions.

Some junctions are thermometers.

- Conclusions : (1) Some junctions are hangers.
 (2) Some junctions are diaries.
 (3) Some hangers are junctions.
 (4) Some hangers are thermometers

Answer options :

- (1) None of the four (2) Only (1) or (2) (3) Only (3) (4) Only (4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

20. पुढे एक विधान दिले असून त्यापुढे I व II या क्रमाने निर्देशित केलेली दोन गृहीतके दिली आहेत. गृहीतक म्हणजे तसे काही मानून वा धरून चालणे. तुम्ही विधान व गृहीतके विचारात घेऊन कोणते/ती गृहीतके विधानात अंतर्निहित आहेत याचा निर्णय घ्या.

विधान : पालक - अध्यापक सभेत मुख्याध्यापक म्हणाले - ज्या मुलांना पालकांकडून उत्तेजन मिळते ती मुले परीक्षेत चांगले कार्यमान दाखवतात.

गृहीतके : I काही पालक मुलांना उत्तेजन देत नाहीत.
II कदाचित पालक मुख्याध्यापकांचा सल्ला मानतील.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) गृहीतक I अंतर्निहित आहे (2) गृहीतक II अंतर्निहित आहे
(3) गृहीतक I व II अंतर्निहित आहे (4) I व II दोन्ही गृहीतके अंतर्निहित आहेत

A statement is given below followed by two assumptions numbered I and II. An assumption is something supposed to be or taken for granted. You have to consider the statement and assumptions and decide which of the assumptions is/are implicit (indirectly suggested) in the statement.

Statement : Principal told in parent. Teacher meeting-Those children who get encouragement from parents, perform better in examination.

Assumptions : I Some parents do not encourage children.
II Parents may follow principal's advice.

Answer options :

- (1) Assumption I is implicit (2) Assumption II is implicit
(3) Either I or II is implicit (4) Both assumptions I and II are implicit

21. पुढील प्रतिमेत किती त्रिकोण आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- (1) 25 (2) 24 (3) 23 (4) 20
How many triangles are there in the following image ?

Answer options :

- (1) 25 (2) 24 (3) 23 (4) 20

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

22. क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने महाराष्ट्रातील विभाग उतरत्या क्रमाने लावा :

- (1) पूणे, औरंगाबाद, नागपूर, अमरावती
- (2) कोकण, पूणे, नाशिक, औरंगाबाद
- (3) औरंगाबाद, नाशिक, पूणे, अमरावती
- (4) औरंगाबाद, नाशिक, पूणे, नागपूर

Arrange the area wise divisions of Maharashtra in descending order :

- (1) Pune, Aurangabad, Nagpur, Amravati
- (2) Kokan, Pune, Nashik, Aurangabad
- (3) Aurangabad, Nashik, Pune, Amravati
- (4) Aurangabad, Nashik, Pune, Nagpur

23. महाराष्ट्राची मृदा व हवामान फळांच्या वाढीसाठी पोषक असल्याने अनेक प्रकारच्या फळांचे उत्पादन केले जाते.

- (a) सिंधूदूर्ग जिल्ह्यात सर्वात जास्त जागेत फळांचे उत्पादन घेतले जाते.
- (b) महाराष्ट्रात भारताच्या एकूण केळी उत्पादनाच्या 20% उत्पादन होते.
- (c) लातूर जिल्ह्यात द्राक्षाचे उत्पादन होत नाही.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान (a) आणि विधान (b) बरोबर आहेत
- (2) विधान (a) आणि विधान (c) बरोबर आहेत
- (3) विधान (b) आणि विधान (c) बरोबर आहेत
- (4) विधाने (a), (b) आणि विधान (c) बरोबर आहेत

A variety of fruits are produced in Maharashtra due to favourable soils and climate.

- (a) Maximum land is used to produce fruits in Sindudrug district.
- (b) Maharashtra produces 20% of Banana Production of India.
- (c) Grapes are not cultivated in Latur district.

Answer options :

- (1) Statements (a) and (b) are correct
- (2) Statements (a) and (c) are correct
- (3) Statements (b) and (c) are correct
- (4) Statements (a), (b) and (c) are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

24. जोड्या जुळवून योग्य पर्याय शोधा.

खडक श्रेणी	जिल्हे
(a) गोंडवाना श्रेणीचे खडक	(i) भंडारा, गोंदिया
(b) विंध्य श्रेणीचे खडक	(ii) सावंतवाडी, वेंगुर्ला
(c) आर्कियन श्रेणीचे खडक	(iii) यवतमाळ, गडचिरोली
(d) धारवाड श्रेणीचे खडक	(iv) चंद्रपूर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)

Match the following and choose the correct option :

Rock Series	Districts
(a) Gondwana rock series	(i) Bhandara, Gondia
(b) Vindhya rock series	(ii) Sawantwadi, Vengurla
(c) Archean rock series	(iii) Yavatmal, Gadchiroli
(d) Dharwad rock series	(iv) Chandrapur

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)

25. राष्ट्रीय सभा/काँग्रेस पक्षाने 1938 मध्ये खालीलपैकी कोणती समिती स्थापन केली ?

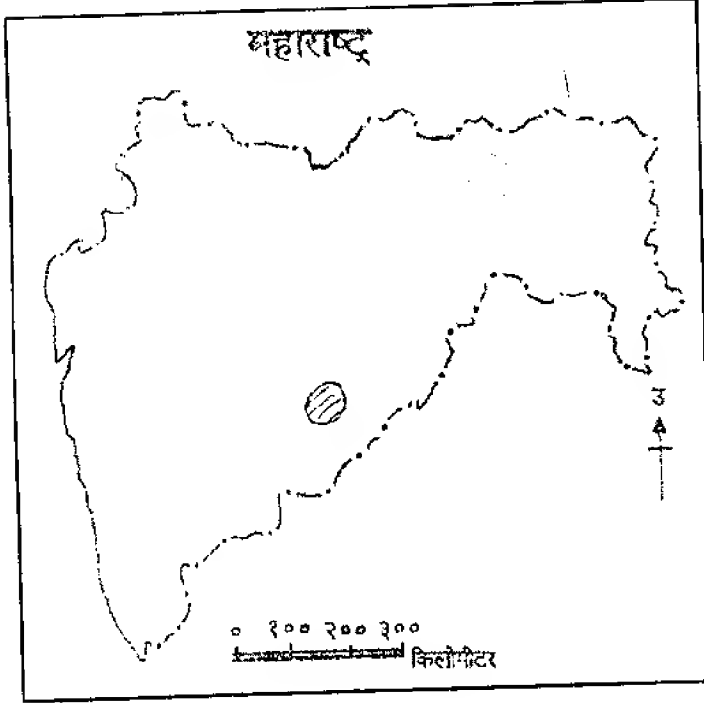
(1) राष्ट्रीय नियोजन समिती	(2) अस्पृश्य उद्धार समिती
(3) वृत्तपत्र स्वातंत्र्य समिती	(4) राष्ट्रीय महिला समिती

In 1938, which of the following was established by the Indian National Congress ?

(1) National Planning Committee	(2) Untouchables Upliftment Committee
(3) Press Freedom Committee	(4) National Womens Committee

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

26. महाराष्ट्राच्या नकाशामध्ये अधोरेखित केलेल्या ठिकाणी कोणत्या प्रकारच्या खनिजाचे उत्पादन केले जाते ?

पर्यायी उत्तरे :

- (1) बॉक्साईट (2) दगडी कोळसा (3) डोलोमाईट (4) चुनखडी

Which mineral resource is found at the demarcated place in the map of Maharashtra ?

Answer options :

- (1) Bauxite (2) Coal (3) Dolomite (4) Lime stone

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

27. 'भारत छोडो' चळवळीमध्ये गुप्त रेडिओ स्टेशन चालविण्याच्या आरोपाखाली खालीलपैकी कोणाला अटक करण्यात आली ?

(a) विठ्ठलभाई झवेरी

(b) उषा मेहता

(c) नानक मोटवेत

(d) मणीबेन पटेल

(1) फक्त (a)

(2) (a) आणि (b)

(3) (b) आणि (d)

(4) (a), (b) आणि (c)

During the 'Quit India' Movement who among the following were arrested for running an underground radio station ?

(a) Vitthalbhai Zaveri

(b) Usha Mehta

(c) Nanak Motvet

(d) Maniben Patel

(1) only (a)

(2) (a) and (b)

(3) (b) and (d)

(4) (a), (b) and (c)

28. खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर नाही ?

(1) पुणे येथे मुलींची शाळा

- इ.एम. फोर्स्टर

(2) पुणे येथे अनाथ बालिकाश्रम

- धों.के. कर्वे

(3) आर्य महिला समाज

- पंडिता रमाबाई

(4) अखिल भारतीय कृषक समाज

- पंजाबराव देशमुख

Which among the following pairs is **not** matched correctly ?

(1) Girls school at Poona

- E.M. Forster

(2) Anath Balikashram

- D.K. Karve

(3) Arya Mahila Samaj

- Pandita Ramabai

(4) Akhil Bharatiya Krushak Samaj

- Punjabrao Deshmukh

29. सर्वोच्च न्यायालयाच्या खालीलपैकी कोणत्या मुख्य अधिकार कक्षा आहेत ?

(a) मूळ अधिकारिता

(b) अपिलिय अधिकारिता

(c) सल्लागारी अधिकारिता

(d) क्षमादानाची अधिकारिता

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (c), (d)

(2) (a), (b), (c)

(3) (b), (c), (d)

(4) (a), (b), (d)

What is the main jurisdiction of the Supreme Court ?

(a) Original jurisdiction

(b) Appellate jurisdiction

(c) Advisory jurisdiction

(d) Pardon jurisdiction

Answer options :

(1) (a), (c), (d)

(2) (a), (b), (c)

(3) (b), (c), (d)

(4) (a), (b), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

30. महाराष्ट्रातील 'मुरळी आणि देवदासी' प्रथा नष्ट व्हावी यासाठी खालीलपैकी कोणी सतत प्रयत्न केले ?

(1) गोपाळ हरि देशमुख	(2) विठ्ठल रामजी शिंदे
(3) धोंडो केशव कर्वे	(4) गोपाळ गणेश आगरकर

Who among the following strived incessantly for eradication of the social custom of 'Murli and Devdasi' ?

(1) Gopal Hari Deshmukh	(2) Vitthal Ramji Shinde
(3) Dhondo Keshav Karve	(4) Gopal Ganesh Agarkar

31. जोड्या लावा :

(a) आत्मोद्धार	(i) काकासाहेब बर्वे
(b) भारत	(ii) धनाजी बिऱ्हाडे
(c) सेवक	(iii) एस.एन. चौधरी
(d) दलित भारत	(iv) एस.एन. मेढे

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following :

(a) Aatmoddhar	(i) Kakasaheb Barve
(b) Bharat	(ii) Dhanaji Birahde
(c) Sevak	(iii) S.N. Chaudhari
(d) Dalit Bharat	(iv) S.N. Medhe

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

32. खालीलपैकी कोणते मूलभूत कर्तव्य नाही ?

- (1) संविधानाचे पालन करणे, संविधानातील आदर्श, संस्था व राष्ट्रध्वज व राष्ट्रगीत यांचा आदर करणे.
- (2) देशाचे संरक्षण व देशसेवा करण्यास तयार राहणे.
- (3) आपल्या समिष्ट संस्कृतीच्या वारशाचे मोल जाणून जतन करणे.
- (4) पंचायत राजची निर्मिती करणे.

Which is **not** a fundamental duty ?

- (1) To abide by the Constitution and respect its ideals and institutions, the National Flag and the National Anthem.
- (2) To defend the country and render National Service when called upon to do so.
- (3) To value and preserve the rich heritage of the country's composite culture.
- (4) To establish panchayat Raj system.

33. मूलभूत अधिकारांशी संबंधित भाग III चे वर्णन _____ यांनी 'सर्वात टिकात्मक भाग' असे केले आहे.

(1) पंडीत जवाहरलाल नेहरू	(2) डॉ. राजेन्द्र प्रसाद
(3) सरदार वल्लभभाई पटेल	(4) वरीलपैकी एकही नाही

Part III dealing with the fundamental rights is described by _____ as the "most criticized part".

(1) Pandit Jawaharlal Nehru	(2) Dr. Rajendra Prasad
(3) Sardar Vallabhbhai Patel	(4) None of the above

34. योग्य क्रम लावा - (मूलभूत कर्तव्ये)

- (a) राष्ट्रध्वज व राष्ट्रगीताचा सन्मान करणे
- (b) सार्वजनिक संपत्तीचे रक्षण करणे
- (c) नैसर्गिक पर्यावरणाचे संरक्षण करणे
- (d) भारताच्या सार्वभौमत्वाचे रक्षण करणे

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b), (c), (d) (2) (a), (d), (c), (b) (3) (a), (b), (d), (c) (4) (a), (d), (b), (c)

Arrange in an appropriate order (Fundamental duties) :

- (a) To respect the National Flag and National Anthem
- (b) To safeguard public property
- (c) To protect the natural environment
- (d) To protect the sovereignty of India

Answer options :

- (1) (a), (b), (c), (d) (2) (a), (d), (c), (b) (3) (a), (b), (d), (c) (4) (a), (d), (b), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

35. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या कलमात समान नागरी कायद्याची तरतूद आहे ?

- (1) 48 (2) 44 (3) 46 (4) 50

Which Article of the Indian Constitution Provides for Common Civil Code ?

- (1) 48 (2) 44 (3) 46 (4) 50

36. 42 व्या घटना दुरुस्तीद्वारे उद्देश्यपत्रिकेमध्ये _____ आणि _____ शब्द जोडण्यात आले.

- (a) समाजवादी (b) धर्मनिरपेक्ष (c) प्रजासत्ताक (d) राष्ट्राची एकता

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)
(3) फक्त (b), (c), (d) (4) फक्त (a), (c), (d)

The 42nd Constitutional Amendment added to the Preamble the words _____ and _____.

- (a) Socialist (b) Secular (c) Republic (d) Unity of the nation

Answer options :

- (1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)
(3) Only (b), (c), (d) (4) Only (a), (c), (d)

37. जोड्या लावा : (राज्यनीतीची निर्देशक तत्वे)

'अ'

'ब'

(a) गो हत्या प्रतिबंध	(i) अनुच्छेद 40
(b) ग्रामपंचायतची स्थापना	(ii) अनुच्छेद 50
(c) न्यायपालिकेस कार्यपालिकेपासून वेगळे करणे	(iii) अनुच्छेद 44
(d) समान नागरी संहिता	(iv) अनुच्छेद 48

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the pairs (Directive Principles of State Policy) :

'A'

'B'

(a) Prohibition of cow slaughter	(i) Article 40
(b) Organisation of village panchayats	(ii) Article 50
(c) Separation of judiciary from the executive	(iii) Article 44
(d) Uniform Civil Code	(iv) Article 48

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

38. 'भारतीय नागरिकास माहिती अधिकार अधिनियम 2005 खाली शासकीय प्राधिकरणातील अधिकाऱ्यांची वैयक्तिक माहिती दिली जाऊ शकत नाही., हे वाक्य _____.

- (1) चूक आहे (2) बरोबर आहे
(3) अंशतः चूक व अंशतः बरोबर आहे (4) सांगू शकत नाही

'The personal information of officials of public authority can not be given to the citizens of India under the Right to Information Act, 2005'. This statement is _____.

- (1) Wrong (2) Correct
(3) Partly wrong and partly correct (4) Can't say

39. भारतीय संविधानाची वैशिष्ट्ये आणि त्यांच्या स्रोतांच्या योग्य जोड्या लावा.

यादी क्र. 1 वैशिष्ट्ये

यादी क्र. 2 स्रोत

(a) एकेरी नागरिकत्व	(i) ब्रिटिश राज्यघटना
(b) मूलभूत हक्क	(ii) फ्रान्स राज्यघटना
(c) स्वातंत्र्य, समता, बंधुता	(iii) कॅनेडियन राज्यघटना
(d) उर्वरित अधिकार	(iv) अमेरिकेची राज्यघटना

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)

Match the features of the Indian Constitution with their sources :

Use correct codes.

List 1 - Features

List 2 - Sources

(a) Single Citizenship	(i) British Constitution
(b) Fundamental Rights	(ii) French Constitution
(c) Liberty, equality and fraternity	(iii) Canadian Constitution
(d) Residual powers	(iv) United States Constitution

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

40. खालीलपैकी कोणती जोडी चुकीची आहे ?

(1) मोर्ले मिंटो सुधारणा कायदा	:	1909
(2) पहिल्या महायुद्धाची समाप्ती	:	1918
(3) बंगालची फाळणी	:	1915
(4) मॉन्टेग्यु चेम्सफोर्ड सुधारणा	:	1919

Which one of the following pairs is **incorrectly** matched ?

(1) Morley Minto Reforms Act	:	1909
(2) End of World War I	:	1918
(3) Partition of Bengal	:	1915
(4) Montague Chelmsford Reforms	:	1919

41. राज्यांशी संबंधित कर _____ आणि _____ हे आहेत.

(a) जमीन महसूल	(b) मुद्रांक शुल्क
(c) उतारुवरील कर	(d) कार्पोरेशन कर

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (b), (c), (d) (3) फक्त (a), (b), (d) (4) फक्त (a), (c), (d)

The taxes related to the states are _____ and _____.

(a) Land Revenue	(b) Stamp Duty
(c) Taxes on Passengers	(d) Corporation Tax

Answer options :

- (1) Only (a), (b), (c) (2) Only (b), (c), (d) (3) Only (a), (b), (d) (4) Only (a), (c), (d)

42. माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 नुसार माहिती आयोगाला खालीलपैकी कोणता दिवाणी न्यायालयाचा अधिकार निहित नसतो ?

- (1) शपथेवर लेखी किंवा तोंडी पुरावा देण्यास भाग पाडणे.
- (2) साक्षीदारांची तपासणी करण्यास समन्स काढणे.
- (3) कोणत्याही व्यक्तीस सजा सुनावणे
- (4) वरील एकही नाही

As per the Right to Information Act, 2005 which of the powers of the Civil Court are not vested in the Information Commission ?

- (1) Compelling to give oral or written evidence on oath
- (2) Issuing summons for examination of witnesses
- (3) Prescribing punishment to the persons
- (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

43. एखाद्या सार्वजनिक प्राधिकरणाकडे प्राप्त झालेला अर्ज अन्य सार्वजनिक प्राधिकरणाकडे हस्तांतरीत करावयाचा असल्यास _____ दिवसांच्या आत करावा लागेल.

- (1) 3 (2) 5 (3) 7 (4) 10

If the information requested is held by another public authority, then the public authority receiving such an application shall transfer it within _____ days from its receipt.

- (1) 3 (2) 5 (3) 7 (4) 10

44. माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 नुसार खालीलपैकी कोणत्या कारणांमुळे जनमाहिती अधिकाऱ्याविरोधात शास्ती लावली जाऊ शकते ?

- (1) असदभावनेने माहितीची मागणी नाकारणे
(2) जाणूनबुजून चुकीची, अपूर्ण किंवा दिशाभूल करणारी माहिती देणे
(3) मागणीचा विषय असलेली माहिती नष्ट करणे
(4) वरील सर्व

As per the Right to Information Act, 2005 on which of the following grounds a penalty can be imposed on the public Information officer ?

- (1) Malafidely denied the information
(2) Knowingly gave incorrect, incomplete or misleading information
(3) Destroyed information which was the subject of the request
(4) All the above

45. 'माहिती अधिकार अधिनियम 2005 नुसार विभाजनीय माहिती ही सूट दिलेल्या माहितीच्या भागातून विभाजन करून देता येते'. हे वाक्य _____ .

- (1) चूक आहे (2) बरोबर आहे
(3) अंशतः चूक व अंशतः बरोबर आहे (4) सांगु शकत नाही

'Severable information can be given after severing from the part of information which is exempted from disclosure under the Right to Information Act, 2005'. This statement is _____ .

- (1) Wrong (2) Correct
(3) Partly wrong and partly correct (4) Can't say

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

46. माहिती तंत्रज्ञान कायदा, 2000 अन्वये हॅकींग (Hacking) करण्याच्या गुन्ह्यासाठी _____ शिक्षा सुचविली आहे.

- (1) कमाल 3 वर्षांपर्यंत तुरुंगवास अथवा कमाल 2 लाख रुपये दंड अथवा दोन्ही
- (2) कमाल 3 महीने तुरुंगवास अथवा कमाल 2 लाख रुपये पर्यंत दंड अथवा दोन्ही
- (3) कमाल 3 वर्ष तुरुंगवास अथवा 1 लाख रुपये पर्यंत दंड अथवा दोन्ही
- (4) वरीलपैकी नाही

According to IT Act 2000, punishment for Hacking with computer system is _____.

- (1) upto 3 years imprisonment or fine upto 2 lakh rupees or both
- (2) upto 3 months imprisonment or fine upto 2 lakh rupees or both
- (3) upto 3 years imprisonment or fine upto one lakh rupees or both
- (4) none of the above

47. 'पॉलीसेन्सर्स' ही मिडीया लॅब एशीया ने विकसित केलेली सुविधा ही _____ चे परीक्षण करते.

- (1) सोन्याची शुद्धता
- (2) पिण्याच्या पाण्याचा दर्जा
- (3) रस्त्यांचा दर्जा
- (4) वरीलपैकी नाही

"Polysensors" developed by media lab asia is used to monitor _____.

- (1) Purity of Gold
- (2) Quality of drinking water
- (3) Quality of roads
- (4) None of the above

48. खालीलपैकी कोणती आज्ञावली (utility) लोकल होस्ट नेम शोधण्यासाठी उपयुक्त पडते?

- (1) NB STAT (एन.बी.स्टॅट)
- (2) Net stat (नेट स्टॅट)
- (3) Ping (पिंग)
- (4) Hostname (होस्टनेम)

Which utility is useful for finding the local host name?

- (1) NB STAT
- (2) Net stat
- (3) Ping
- (4) Host name

49. Data Link (डाटा लींक) level (पातळी) वर चुका (Error Detection) _____ पद्धतीने ओळखल्या जातात.

- (1) बिट स्टाफिंग (Bit stuffing)
- (2) साइकलिक रीडन्डन्सी कोड (Cyclic Redundancy Code)
- (3) हॅमिंग कोड (Hamming Code)
- (4) ईक्वलायझेशन (Equalisation)

Error Detection at Data Link level is achieved by _____ method.

- (1) Bit stuffing
- (2) Cyclic Redundancy Code
- (3) Hamming Code
- (4) Equalisation

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

50. क्लास C नेटवर्कचा सबनेट मास्क (subnet mask) मुलतः खालीलपैकी कोणता असतो ?
 (1) 127.0.0.1 (2) 255.0.0.0 (3) 255.255.0.0 (4) 255.255.255.0
 What is the default subnet mask for a class C network ?
 (1) 127.0.0.1 (2) 255.0.0.0 (3) 255.255.0.0 (4) 255.255.255.0

51. _____ हे इंटरनेट किंवा इतर इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने एखाद्या व्यक्तीवर किंवा समुहावर किंवा संस्थेवर खोटे आरोप, बदनामी, निंदा किंवा बेअब्रु करण्यासाठी वापरले जाते.
 (1) सायबर स्टॉकिंग (2) फिशिंग स्कॅम (3) डॉस अटॅक (4) सायबर वॉरफेअर
 _____ is used on internet or by other electronic means to stalk or harass an individual or a group or an organization. It may include false accusations, defamation, slander and libel.
 (1) Cyber Stalking (2) Fishing Scam (3) DOS Attack (4) Cyber Warfare

52. खालीलपैकी _____ हे, उपकरण (device) एका LAN मधून दुसऱ्या LAN मध्ये (Frames) फ्रेम्स प्रक्षेपित (transmit) करण्यासाठी वापरतात.
 (1) राऊटर (2) ब्रिज (3) रिपीटर (4) मोडम
 A device used to transmit frames from one LAN to another LAN is known as _____.
 (1) router (2) bridge (3) repeater (4) modem

53. संगणक परिभाषेत HTML हे _____ चे संक्षिप्त रूप होय.
 (1) हायब्रीड टेक मॅनेजमेंट लॅंग्वेज
 (2) हायर टेक्नॉलॉजी मॅनेजमेंट लॅंग्वेज
 (3) हायब्रीड टेक्स्ट मार्कअप लॅंग्वेज
 (4) हायपर टेक्स्ट मार्कअप लॅंग्वेज
 In computer terminology HTML stands for :
 (1) Hybrid Tech Management Language
 (2) Higher Technology Management Language
 (3) Hybrid Text Markup Language
 (4) Hyper Text Markup Language

54. नेटवर्कशी जोडला गेलेला संगणक त्याच्याकडे आलेली पॅकेट्स (packets) जर सगळ्यात लहान output रांगेत (queue), वर्गीकृत करत असेल (समावेश) तर अशावेळी तो कोणता Routing algorithm (प्रणाली) वापरत असेल ?
 (1) हॉट पोटॅटो राऊटींग (routing) (2) फ्लडिंग
 (3) स्टॅटिक राऊटींग (4) डेल्टा राऊटींग
 A computer in a network forwards incoming packets by placing them on its shortest output queue. What routing algorithm is being used ?
 (1) hot potato routing (2) flooding
 (3) static routing (4) delta routing

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

55. _____ हा एक एक्स.एम.एल्. दस्तऐवज आदान-प्रदान करणारा प्रोटोकॉल आहे, जो एच्.टी.टी.पी.चा वापर करेलच असे नाही.

- (1) डब्ल्यू.एस्.डी.एल्. (WSDL) (2) आर.पी.सी. (RPC)
(3) सोप (SOAP) (4) यु.डी.डी.आय. (UDDI)

_____ is a protocol for exchanging XML documents, typically but not necessarily with the help of HTTP.

- (1) WSDL (2) RPC (3) SOAP (4) UDDI

56. किमान _____ पाठिंब्याने राज्यसभेने ठराव संमत केल्यास संसद राष्ट्रहिताच्या दृष्टीने राज्यसूचीमधील विषयासंबंधी कायदे करू शकते.

- (1) 51% सदस्यांच्या
(2) हजर असणाऱ्या आणि मतदान करणाऱ्या दोन तृतीयांश सदस्यांच्या
(3) 75% सदस्यांच्या
(4) वरीलपैकी एकही नाही

Parliament can legislate on a matter in state list in the national interest if Rajyasabha passes a resolution supported by not less than _____.

- (1) 51% of members
(2) two thirds of members present and voting
(3) 75% of members
(4) None of the above

57. खालील विधाने विचारात घ्या.

- (a) कायद्याने अधिकार दिल्याशिवाय कोणत्याही कराची आकारणी केली जाणार नाही.
(b) करवसूली कार्यकारी कृतीद्वारे अथवा सभागृहाने केलेल्या ठरावानुसार लादली जावू शकते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान (a) बरोबर, (b) चुकीचे (2) विधान (a) चुकीचे, (b) बरोबर
(3) दोन्ही विधाने बरोबर (4) दोन्ही विधाने चुकीचे

Consider the following statements :

- (a) No tax shall be levied except by authority of law.
(b) Levy can be imposed either by executive action or by the resolution of a House.

Answer options :

- (1) Statement (a) is correct, (b) is false (2) Statement (a) is false, (b) is correct
(3) Both the statements are correct (4) Both the statements are false

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

58. 'इंटोसाई' (INTOSAI) ही एक आंतरराष्ट्रीय संघटना आहे. खालीलपैकी (भारतातील) कोण या संघटनेशी संबंधित आहे ?

- (1) भारताचे अॅटर्नी जनरल
- (2) भारताचे सॉलीसिटर जनरल
- (3) भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक
- (4) मुख्य दक्षता आयुक्त

'INTOSAI' is an international organisation. Who from amongst the following is associated with this organisation ?

- (1) Attorney General of India
- (2) Solicitor General of India
- (3) Comptroller and Auditor General of India
- (4) Chief Vigilance Commissioner

59. दोन वा अधिक गावासाठी असणाऱ्या ग्रामपंचायतीला गटग्रामपंचायत असे म्हणतात, त्याकरिता प्रत्येक गावाची किती लोकसंख्या असावी लागते ?

(1) सहाशे पेक्षा कमी	(2) सातशे पेक्षा कमी
(3) आठशे पेक्षा कमी	(4) एक हजार पेक्षा कमी

A group grampanchayat is formed of two or more villages when they have a population of _____ each.

(1) Less than Six Hundred	(2) Less than Seven Hundred
(3) Less than Eight Hundred	(4) Less than one Thousand

60. 'अल्पकालीन चर्चा' उपस्थित करण्यासाठी सदस्याला _____ यांना सूचना (Notice) द्यावी लागते.

(1) सभापती/अध्यक्ष	(2) सेक्रेटरी जनरल
(3) संबंधित मंत्री	(4) वरील सर्वांना

For raising the 'discussion for short duration' a member has to give notice to the :

(1) Speaker/Chairman	(2) Secretary General
(3) Minister Concerned	(4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

61. पक्षांतराच्या कारणावरून अपात्र होण्यासंबंधी चुकीचे विधान ओळखा.

- (1) जर त्याने अशा राजकीय पक्षाचे आपले सदस्यत्व स्वेच्छेने सोडून दिले तर
- (2) तो ज्या राजकीय पक्षाचा आहे त्या राजकीय पक्षाकडून देण्यात आलेल्या निदेशा विरुद्ध जावून सभागृहात मतदान केले किंवा करण्याचे वर्जिले असेल तर
- (3) निवडणुकीनंतर अन्य राजकीय पक्षात सामील झाला तर
- (4) जर एखाद्या सदस्याचा मूळ राजकीय पक्ष अन्य एखाद्या राजकीय पक्षात विलीन झाला आणि त्याने असा दावा केला की त्याने विलीनीकरण स्विकारले नाही तर

Identify the incorrect statement regarding *Disqualification* on the grounds of defection :

- (1) if he has voluntarily given up his membership of such a political party.
- (2) if he votes or abstains from voting in the House contrary to any direction issued by the political party to which he belongs.
- (3) if he joins another political party after election.
- (4) if his original political party merges with another political party and he claims that he has not accepted the merger.

62. 1962 मधील निवडणुकांच्यावेळी महाराष्ट्र विधानसभेमध्ये _____ जागा होत्या.

(1) 288	(2) 282	(3) 264	(4) 270
- Maharashtra Legislative Assembly had _____ seats during 1962 elections.
(1) 288	(2) 282	(3) 264	(4) 270

63. द्वैभाषिक मुंबई राज्याची निर्मिती _____ या दिवशी झाली.

(1) 1 मे 1960	(2) 1 नोव्हेंबर 1956
(3) 1 मे 1966	(4) 1 जून 1975
- The bilingual Bombay State was created on _____.
(1) 1 st May 1960	(2) 1 st November 1956
(3) 1 st May 1966	(4) 1 st June 1975

64. भारत सरकारचे कामकाज अधिक सोईस्करित्या चालावे म्हणून राष्ट्रपतींना _____ करण्याचा अधिकार आहे. (खालीलपैकी योग्य शब्द निवडा)

(1) कायदे	(2) नियम	(3) दुरुस्त्या	(4) व्यवस्था
- The President has the authority to make _____ for more convenient transaction of the business of the Government of India. (Choose from amongst the following the perfect term)
(1) laws	(2) rules	(3) amendments	(4) arrangements

65. महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण संचालनालय _____ मध्ये आहे.

(1) मुंबई	(2) पुणे	(3) नागपूर	(4) वाशी
- Directorate of Technical Education, Maharashtra State is located at _____.
(1) Mumbai	(2) Pune	(3) Nagpur	(4) Vashi

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

66. केन्द्र-राज्य प्रशासकीय संबंधाबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) राष्ट्रपतीला कार्यकारी अधिकाराच्या व्याप्तीत येईल अशा कोणत्याही बाबीसंबंधीची कार्ये राज्य शासनाच्या संमतीविना त्या शासनाकडे किंवा त्याच्या अधिकाऱ्यांकडे सशर्त अथवा बिनशर्त सोपविता येतील.
- (b) एखाद्या राज्यपालाला राज्याच्या कार्यकारी अधिकाराच्या व्याप्तीत येत असेल अशा कोणत्याही बाबीसंबंधीची कार्ये, भारत सरकारच्या संमतीने, त्या सरकारकडे किंवा त्याच्या अधिकाऱ्यांकडे सशर्त किंवा बिनशर्त सोपविता येतील.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान (a) बरोबर (b) चुकीचे
- (2) विधान (a) चुकीचे (b) बरोबर
- (3) दोन्हीही विधाने बरोबर
- (4) दोन्हीही विधाने चुकीची

Consider the following statements with regard to administrative relations of Union and State :

- (a) The President may without the consent of the Government of a state, entrust either conditionally or unconditionally to that Govt. or to its officers functions in relation to any matter to which the executive power of the Union extends.
- (b) The Governor of a State may, with the consent of the Govt. of India, entrust either conditionally or unconditionally to that Govt. or to its officers functions in relation to any matter to which the executive power of the State extends.

Answer options :

- (1) Statement (a) is correct (b) is false
- (2) Statement (a) is false (b) is correct
- (3) Both the statements are correct
- (4) Both the statements are false

67. मद्यार्क किंवा अफूचा वापर करून औषधी आणि स्वच्छतागृहांशी संबंधित उत्पादने बनवणारी कंपनी त्या उत्पादनांवरील उत्पादन शुल्क _____ शासनाकडे भरते.

- (1) स्थानिक स्वराज्य
- (2) केंद्र
- (3) राज्य
- (4) केंद्र आणि राज्य अशा दोन्ही

A company producing medicinal and toilet preparations containing alcohol or opium pays excise duty for those products to the _____ government.

- (1) Local self
- (2) Central
- (3) State
- (4) Both central and state

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

68. विधानसभा अध्यक्षबाबत खालील विधानांपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

- (1) विधानसभा अध्यक्षास पदावरून दूर करण्याचा ठराव विचाराधीन असतांना त्यांना सभागृहाचे अध्यक्षस्थान स्विकारता येणार नाही.
- (2) त्यांना सभागृहात उपस्थित राहून कामकाजात भाग घेता येणार नाही.
- (3) त्यांना अशा ठरावावर अन्य सामान्य सभासदाप्रमाणे फक्त पहिल्याच फेरीत मतदान करता येईल.
- (4) त्यांना अशा ठरावावर समसमान मत विभागणी झाल्यास निर्णायक मत देता येणार नाही.

Which of the following statements regarding speaker of Legislative Assembly is **false** ?

- (1) The Speaker does not preside when a resolution for his removal is under consideration of the Assembly.
- (2) He cannot be present in the House and take part in the proceedings.
- (3) He can vote only in the first instant on such resolution like an ordinary member.
- (4) He cannot exercise a casting vote in case of a tie on such a resolution.

69. खालील विधाने विचारात घ्या.

- (a) संसदेला कायद्याद्वारे आंतरराज्यीय नदीच्या पाण्याचा वापर, वाटप किंवा त्यावरील नियंत्रण याबाबतच्या कोणत्याही तंट्याच्या निर्णयाकरिता तरतूद करता येईल.
- (b) अशा कोणत्याही तंट्याच्या बाबतीत सर्वोच्च न्यायालयाला किंवा अन्य कोणत्याही न्यायालयाला अधिकारिता वापरता येणार नाही अशी तरतूद संसदेला कायद्याद्वारे करता येईल.
- (c) पाणी - तंट्या अधिनियमानुसार केन्द्र शासनाला अशा कोणत्याही तंट्याच्या निर्णयाकरिता लवाद स्थापण्याचा अधिकार आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान असत्य आहे ?

(1) (a) फक्त	(2) (b) फक्त
(3) (c) फक्त	(4) कोणतेही नाही

Consider the following statements :

- (a) Parliament may by law provide for adjudication of any dispute with respect to the use, distribution or control of the water of inter state river.
- (b) Parliament may by law provide that neither the Supreme Court nor any other Court shall exercise jurisdiction in respect of any such dispute.
- (c) The Water Disputes Act empowers the Central Govt. to set up a tribunal for the adjudication of any such dispute.

Which of the above statements is **not true** ?

(1) (a) only	(2) (b) only
(3) (c) only	(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

70. खालीलपैकी कोणत्या संघटनेने संयुक्त महाराष्ट्र चळवळी मध्ये सर्वाधिक सक्रिय सहभाग घेतला ?

(1) संयुक्त महाराष्ट्र सभा	(2) संयुक्त महाराष्ट्र परिषद
(3) संयुक्त महाराष्ट्र समिती	(4) महाराष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष

Which of the following organisations most actively participated in the Samyukta Maharashtra Movement ?

(1) Samyukta Maharashtra Sabha	(2) Samyukta Maharashtra Parishad
(3) Samyukta Maharashtra Samiti	(4) Maharashtrawadi Congress Party

71. सर्वोच्च न्यायालयासंबंधी खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- (1) सर्वोच्च न्यायालयाची मूळ अधिकारिता (original jurisdiction) अमर्याद आहे.
- (2) एक राज्य आणि दुसरे राज्य यांच्यातील वाद फक्त सर्वोच्च न्यायालयच हाताळू शकते.
- (3) सर्वोच्च न्यायालयाने अन्य न्यायालयांनी दिलेले निर्णय अथवा आदेश याबाबतचे अपील दाखल करून घेतलेच पाहिजे.
- (4) सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय सर्वोच्च न्यायालयासह सर्व न्यायालयांवर बंधनकारक असतो.

Which of the following statements with regard to the Supreme Court of India is correct ?

- (1) The original jurisdiction of Supreme Court is unlimited.
- (2) A dispute between one state and another state can only be dealt with by the Supreme Court.
- (3) The Supreme Court must admit appeal from any judgement or order made by any court.
- (4) All courts including the Supreme Court are bound by a Supreme Court decision.

72. लोकसभा विसर्जित झाल्याचे परिणाम :

- (a) तिच्यापुढे अथवा तिच्या समित्यांपुढे प्रलंबित असलेले सर्व कामकाज रद्द होते.
- (b) लोकसभेतील सर्व प्रलंबित विधेयके, जरी त्यांची निर्मिती त्याच गृहात झाली असेल अथवा राज्यसभेकडून आलेली असतील ती रद्द होतात.
- (c) लोकसभेने मंजूर केलेले विधेयक परंतु राज्यसभेत प्रलंबित असलेले रद्द होते.
- (d) दोन्ही गृहांनी मंजूर केलेले विधेयक राष्ट्रपतीकडे मान्यतेसाठी पाठविले असेल तर ते रद्द होते.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (a), (c) आणि (d)	(2) (a), (b) आणि (c)
(3) (b), (c) आणि (d)	(4) (a), (b), (c) आणि (d)

Effects of Dissolution of Lok Sabha :

- (a) All business pending before it or any of its committees lapses.
- (b) All Bills pending in the Lok Sabha, whether originating in the House or transmitted to it by the Rajya Sabha, lapse.
- (c) Bills passed by the Lok Sabha but which have not been disposed of and are pending in Rajya Sabha, lapse.
- (d) Bills passed by the both the Houses and sent to President for assent, lapse.

Which of the above statements are correct ?

(1) (a), (c) and (d)	(2) (a), (b) and (c)
(3) (b), (c) and (d)	(4) (a), (b), (c) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

73. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- (1) संसद घटना दुरुस्तीच्या पद्धतीत बदल करू शकते.
- (2) संसद मूलभूत हक्कांमध्ये बदल करू शकते.
- (3) घटनादुरुस्तीचा पुढाकार केवळ लोकसभेलाच घेता येवू शकतो.
- (4) भारतात अशी प्रथा आहे की, मंत्रिमंडळाच्या राजीनाम्याबरोबर महान्यायवादी देखील राजीनामा देतात.

Which of the following statements is **not correct** ?

- (1) Parliament can amend the procedure for amendment of the Constitution.
- (2) Parliament can amend the Fundamental Rights.
- (3) Amendment of the Constitution can be initiated only by Lok Sabha.
- (4) In India, there is a practice that the Attorney General also resigns on the resignation of the council of Ministers.

74. भू-संसाधन खाते हे भारत सरकारच्या _____ भाग आहे.

(1) कृषि मंत्रालयाचा	(2) खाण मंत्रालयाचा
(3) पंचायती राज मंत्रालयाचा	(4) ग्रामीण विकास मंत्रालयाचा

Department of Land Resources is a part of _____ of Government of India.

(1) Ministry of Agriculture	(2) Ministry of Mines
(3) Ministry of Panchayati Raj	(4) Ministry of Rural Development

75. राष्ट्रपती खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्रातून राज्यसभेच्या सदस्यांची नियुक्ती करतात ?

- (1) वाङ्मय, शास्त्र, कला आणि समाज सेवा
- (2) शास्त्र, तंत्रज्ञान, कला आणि समाज सेवा
- (3) समाजशास्त्रे, संगीत, क्रीडा, कला
- (4) समाजशास्त्रे, नृत्य, संगीत, क्रीडा

President nominates members of the Rajyasabha from the following fields _____.

- (1) Literature, Science, Art and Social Service
- (2) Science, Technology, Art and Social Service
- (3) Social Sciences, Music, Sports, Art
- (4) Social Sciences, Dance, Music, Sports

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

76. लोकसभेचा सदस्य प्रतिदिनी तारांकित व अतारांकित अशा दोन्ही प्रकारचे _____ पेक्षा जास्त प्रश्न विचारू शकत नाही.

- (1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) 10

A member of the Lok Sabha cannot ask more than _____ questions a day of both the starred and the unstarred categories.

- (1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) 10

77. खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

- (a) संसदीय समित्या संसद व जनता यामध्ये दुवा म्हणून कार्यरत असतात.
 (b) संसदीय समित्या शासन व जनता यामध्ये दुवा म्हणून कार्यरत असतात.
 (c) भारतीय राज्यघटनेने संसदीय समित्यांबाबत स्पष्ट तरतूद केलेली नाही, परंतु त्यांचा उल्लेख काही अनुच्छेदामध्ये झालेला आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) फक्त (2) (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) यापैकी कोणतेही नाही

Which of the following statements is **not correct** ?

- (a) Parliamentary committees act as liaison between the parliament and the people.
 (b) Parliamentary committees act as liaison between the government and the people.
 (c) The constitution of India does not make any specific provision in regard to parliamentary committees, but these are mentioned in several articles.

Answer options :

- (1) (a) only (2) (b) only (3) (c) only (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

78. संसदेच्या अधिकारांबाबत जोड्या लावा.

अनुच्छेद	तरतूद
(a) 248	(i) राष्ट्रीय हितासाठी राज्यसूचीतील बाबीसंबंधी विधिनियम करणे.
(b) 249	(ii) समवर्ती सूची किंवा राज्यसूची यामध्ये नमूद न केलेल्या कोणत्याही बाबीसंबंधी विधिनियम करणे
(c) 250	(iii) आंतरराष्ट्रीय करारांची अंमलबजावणी करण्यासाठी विधिनियम करणे.
(d) 253	(iv) आणीबाणीची घोषणा जारी असतांना राज्यसूचीतील कोणत्याही बाबीसंबंधी विधिनियम करणे.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the pairs with regard to the powers of the Parliament :

Article	Provision
(a) 248	(i) to legislate with respect to a matter in the State List in the National Interest.
(b) 249	(ii) to make any law with respect to any matter not enumerated in the concurrent List or State List.
(c) 250	(iii) to legislate for giving effect to international agreements
(d) 253	(iv) to legislate with respect to any matter in the State List if a proclamation of Emergency is in operation.

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

79. संसदेच्या दोन्ही सभागृहांच्या एकूण 45 स्थायी समित्या आहेत, त्यापैकी _____ या दोन्ही सभागृहाच्या मिळून बनलेल्या संयुक्त स्थायी समित्या आहेत.

(1) 30	(2) 24	(3) 27	(4) 31
--------	--------	--------	--------

There are 45 standing committees of the two Houses of Parliament, of these _____ are joint standing committees of the two Houses.

(1) 30	(2) 24	(3) 27	(4) 31
--------	--------	--------	--------

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

80. लोकसभेचे पहिले उपसभापती कोण होते ?

- (1) जी.व्ही. मावळणकर (2) एम. अनंतसयनम अय्यंगार
(3) करिया मुंडा (4) टी.के. विश्वनाथन

Who was the first deputy speaker of Loksabha ?

- (1) G.V. Mavlankar (2) M. Ananthasayanam Ayyangar
(3) Kariya Munda (4) T.K. Vishwanathan

81. खालीलपैकी कोणत्या तरतूदी भारतीय राज्यघटनेच्या सत्ताविभाजनासंबंधीच्या केंद्र सूचीचा भाग नाहीत ?

- (a) राज्य शासनाने चालवलेली लॉटरी.
(b) बँक व्यवसाय
(c) वजन आणि मापे यांची मानके प्रस्थापित करणे
(d) उच्च न्यायालयाचे अधिकारी

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (b) (2) (c) व (d) (3) फक्त (d) (4) (a), (c) व (d)

Which of the following provisions are **not** a part of the union list of division of powers in the Indian Constitution ?

- (a) Lotteries organised by the government of a state
(b) Banking
(c) Establishment of standards of weight and measure
(d) Officers of High Court

Answer options :

- (1) Only (b) (2) (c) and (d) (3) Only (d) (4) (a), (c) and (d)

82. केंद्र आणि घटक राज्यांच्या संबंध संदर्भातील बहुतांश तरतूदी भारतीय राज्यघटनेच्या _____ भागामध्ये आहेत.

- (1) नवव्या (2) अकराव्या (3) तेराव्या (4) सोळाव्या

Majority of the provisions regarding centre-state relations are included in _____ part of the Indian Constitution.

- (1) ninth (2) eleventh (3) thirteenth (4) sixteenth

83. ग्रामपंचायती संघटित करण्याची तरतूद भारतीय राज्यघटनेच्या कलम क्रमांक _____ मध्ये करण्यात आली आहे.

- (1) 39 (अ) (2) 40 (3) 43 (अ) (4) 44

The provision for organising Village Panchayats is included in article no. _____ of the Indian Constitution.

- (1) 39 (A) (2) 40 (3) 43 (A) (4) 44

84. अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य शासन संस्था _____ मध्ये स्थापन करण्यात आली.

- (1) 1951 (2) 1926 (3) 1917 (4) 1971

All India institute of Local Self Government was established in _____.

- (1) 1951 (2) 1926 (3) 1917 (4) 1971

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

85. महाराष्ट्र राज्यात, नगरपरिषदेची स्थापना करण्यासाठी पुढीलपैकी कोणत्या निकषांचा आधार घेतला जातो ?

- (1) त्या क्षेत्राची लोकसंख्या 25 हजार किंवा त्यापेक्षा जास्त असावी
- (2) त्या क्षेत्रात बिगर कृषि व्यवसाय करणाऱ्यांचे प्रमाण 75 टक्केपेक्षा कमी नसावे
- (3) (1) आणि (2) दोन्ही
- (4) (1) आणि (2) पैकी एकही नाही

What are the requirements for establishing a municipal committee in Maharashtra ?

- (1) Population of that area is Twenty Five thousand or more
- (2) The percentage of non agricultural professionals is not less than Seventy Five percent
- (3) (1) and (2) both
- (4) Neither (1) nor (2)

86. मुंबई उपनगर जिल्ह्यामध्ये _____ खेडी आहेत.

- (1) शून्य
- (2) 7
- (3) 8
- (4) 87

Mumbai Suburban district has _____ villages.

- (1) Zero
- (2) 7
- (3) 8
- (4) 87

87. जिल्हा नियोजन आणि विकास मंडळे स्थापन करण्याची शिफारस _____ केली.

- (1) वसंतराव नाईक समितीने
- (2) एल.एन. बोंगीरवार समितीने
- (3) बलवंतराय मेहता समितीने
- (4) पी.बी. पाटील समितीने

Constitution of District Planning and Development Boards was recommended by the _____ committee.

- (1) Vasantrao Naik Committee
- (2) L.N. Bongirwar Committee
- (3) Balwantrao Mehta Committee
- (4) P.B. Patil Committee

88. ई-पंचायत हा _____ साली मान्य झालेल्या राष्ट्रीय ई-गव्हर्नन्स योजनेमधील प्रकल्पांपैकी एक प्रकल्प आहे.

- (1) 2006
- (2) 2011
- (3) 2012
- (4) 2013

E - Panchayat is one of the projects approved under the National E - Governance Plan introduced in _____.

- (1) 2006
- (2) 2011
- (3) 2012
- (4) 2013

89. महाराष्ट्राच्या कोकण विभागामध्ये _____ महानगरपालिका आहेत.

- (1) 4
- (2) 8
- (3) 5
- (4) 7

There are _____ Municipal Corporations in the Konkan Division of Maharashtra.

- (1) 4
- (2) 8
- (3) 5
- (4) 7

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

90. महाराष्ट्र राज्य शासनाने ग्रामीण भागात स्थानिक स्वशासनाचे प्रारूप कसे असावे याबाबत शिफारशी करण्यासाठी कोणती समिती नियुक्त केली होती ?

(1) बलवंतराय मेहता समिती	(2) वसंतराव नाईक समिती
(3) अशोक मेहता समिती	(4) जी.व्ही.के. राव समिती

Which committee was appointed by the Maharashtra State Government to recommend the nature of Local Self Government ?

(1) Balwantrao Mehata Committee	(2) Vasantao Naik Committee
(3) Ashok Mehata Committee	(4) G.V.K. Rao Committee

91. महानगरपालिकेला खालीलपैकी कोणती अनिवार्य कार्ये करणे बंधनकारक आहे ?

- (a) पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था करणे
- (b) शहरात मनोरंजनाच्या साधनांची व्यवस्था करणे
- (c) शहरात दिवाबत्तीची व्यवस्था करणे
- (d) जन्म, मृत्यूची नोंद ठेवणे
- (e) शहरात होणाऱ्या विवाहाची नोंद ठेवणे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (a), (b) आणि (c)	(2) (a), (c) आणि (e)
(3) (a), (b) आणि (d)	(4) (a), (c) आणि (d)

What are the compulsory functions of a municipal corporation ?

- (a) To arrange for drinking water
- (b) To arrange for entertainment places in the city
- (c) To arrange street lights in the city
- (d) To register births and deaths
- (e) To register marriages in the city

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) (a), (b) and (c)	(2) (a), (c) and (e)
(3) (a), (b) and (d)	(4) (a), (c) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

92. 1952 पासून पंचायती राज संस्था कार्यरत आहेत परंतु त्यांना जबाबदार सार्वजनिक संस्थांचा दर्जा प्राप्त झालेला नाही कारण :

- (a) नियमित निवडणुकांचा अभाव
- (b) समाजातील दुर्बल घटकांचे अपुरे प्रतिनिधित्व
- (c) अपुरी सत्ता
- (d) केंद्र सरकारचे अपुरे नियंत्रण

पर्यायी उत्तरे :

- (1) केवळ (d) बरोबर आहे
- (2) केवळ (a) बरोबर आहे
- (3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत
- (4) केवळ (b) बरोबर आहे

Panchayati Raj institutions are there since 1952 but they haven't acquired the required status because of :

- (a) absence of regular elections.
- (b) insufficient representation of the weaker sections of the society.
- (c) inadequate powers
- (d) inadequate control of the Central Government

Answer options :

- (1) Only (d) is correct
- (2) Only (a) is correct
- (3) (a), (b) and (c) are correct
- (4) Only (b) is correct

93. _____ यांनी 1772 साली जिल्हाधिकारी पदाची निर्मिती केली.

- (1) वॉरन हेस्टिंग्स
- (2) सर जॉर्ज कॅम्पबेल
- (3) एल्फिन्स्टन
- (4) लॉर्ड रीपन

_____ introduced the office of the District Collector in 1772.

- (1) Warren Hastings
- (2) Sir George Campbell
- (3) Elphinstone
- (4) Lord Rippon

94. मामलतदार खालील कोणता महसूल जमा करित नाही ?

- (1) तगाई कर्जे
- (2) सिंचन महसूल
- (3) इतर खात्यांची शिल्लक येणी
- (4) वरील एकही पर्याय योग्य नाही

The Mamlatdar does not collect :

- (1) Tagai Loans
- (2) Irrigation Revenue
- (3) Defaults in the payments of other departments
- (4) None of the above option is correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

95. योग्य जोड्या लावा :

शहरी विकास कार्यक्रम	वर्षे
(a) सुवर्णजयंती शहरी रोजगार योजना	(i) 1993 - 94
(b) वाल्मीकी आंबेडकर आवास योजना	(ii) 1999
(c) पंतप्रधान रोजगार योजना	(iii) 1997
(d) लोक आवास योजना	(iv) 2002

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

Match the following :

Urban Development Programme	Years
(a) Suwarna Jayanti Urban Employment scheme	(i) 1993 - 94
(b) Walmiki Ambedkar Awas Yojana	(ii) 1999
(c) Prime Minister Employment scheme	(iii) 1997
(d) Lok Awas Yojana	(iv) 2002

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

96. संविधानाच्या _____ अनुच्छेदानुसार 'सर्वोच्च न्यायालयाने जाहीर केलेला कायदा भारताच्या भूप्रदेशाच्या सर्व न्यायालयांना बंधनकारक असेल'.

- (1) 131 (2) 141 (3) 151 (4) 161

Article _____ of the Constitution provides that, 'the law declared by the Supreme Court shall be binding on all courts within the territory of India'.

- (1) 131 (2) 141 (3) 151 (4) 161

97. दोन किंवा अधिक राज्यांसाठी समान उच्च न्यायालय स्थापन करण्याचे अधिकार _____ ला आहे.

- (1) संसद (2) सर्वोच्च न्यायालय (3) कायदा मंत्री (4) मुख्यमंत्री

The _____ has power to establish a common High Court for two or more states.

- (1) Parliament (2) Supreme Court (3) Law Minister (4) Chief Minister

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

98. जनहित याचिका ही संकल्पना पुढील रोमन लॉ तत्वावर आधारित आहे.

- (1) ऑडी पारटेम (2) अॅक्शीओ पोपुलारिस (3) डी फॅक्टो लीटीगेट (4) पब्लिक फॅक्टो लीट

The concept of Public Interest Litigation is based on following Roman Law Maxim.

- (1) Audi Partem (2) Actio Popularis (3) De facto litigate (4) Public facto lit

99. 'भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाला अधिकार क्षेत्रातिक्रमण या आधारावर संसदीय कायदा रद्द ठरवता येतो' - हे वाक्य _____ आहे.

- (1) बरोबर (2) चूक
(3) अंशतः बरोबर व अंशतः चूक (4) सांगू शकत नाही

'The Indian Supreme Court can declare a Legislative Law void on the grounds of Ultra Virus'. This statement is _____.

- (1) Correct (2) Wrong
(3) Partly correct and partly wrong (4) Can't say

100. दिवाणी प्रक्रिया संहिते अन्वये लोक अदालतला _____ चे अधिकार दिलेले आहेत.

- (1) सत्र न्यायालय (2) उच्च न्यायालय (3) दिवाणी न्यायालय (4) जिल्हा न्यायालय

The Lok Adalat has been given the powers of _____ under the civil procedure code.

- (1) Session Court (2) High Court (3) Civil Court (4) District Court

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "(3)" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL